

SE SNĚHURKOU KOLEM SVĚTA

Aljaška s covidem

Koncem září 2019 jsem po dramatickém proplutí Northwest Passage zakončil tuto plavbu na Kodiaku. SNĚHURKU jsem připravil na zimní spánek v arktických podmínkách Aljašky a můj plán byl jednoduchý: v polovině dubna 2020 se vrátit, udělat nutné opravy a začátkem května vyplout a objevovat Aljašku a Britskou Kolumbii.

Fjord Endicott Arm

Jenže mávnutím kouzelného proutku světových elit se svět změnil a zbláznil kvůli chřipce covid-19. Najednou je Aljaška zavřená pro turisty a nikdo sem nesmí. Z pohodlí domova tedy sleduji situaci a ta se změní až začátkem června. Již je povoleno cestovat na Aljašku, ale s podmínkou negativního testu, což se dá řešit. Jenže háček je v tom, že se do USA nelze dostat z Evropské unie, protože lety ze Schengenského prostoru jsou zakázané. Po hledání vhodné cesty nakonec najdu toto řešení: 4. července odlétám do Albánie, zde si udělám 10denní dovolenou a přiznám se, že jsem poznal další krásnou zemi. Potom přeletím do Srbska, kde zůstanu další týden a autem projedím celou jižní část země. Pak se přesunu do Bělehradu, kde se snažím získat test na covid. Jenže je to neřešitelná situace, jediná laboratoř pracující pro samoplátce má termíny za 3 týdny. 20. července tedy odlétám do New Yorku a na JFK se mají podle internetu také dělat testy. To je pravda, ale prý pouze pro zaměstnance,

Autor a pohled z Mont Juneau

takže opět neuspějí. Pokračuji do Seattlu a potom konečně do Anchorage. Zde jsou všichni návštěvníci hned třídění a ti beztestovní podstupují zdarma test přímo na letišti. Musím nahlásit hotel, kde budu čekat na výsledek, a mám dodržovat karanténu. Po 3 dnech dostanu e-mailem negativní výsledek, takže konečně mohu koupit letenku a odletět na Kodiak. 26. července, tedy konečně po celkem 22 dnech cestování, stojím před svojí SNĚHURKOU.

První ohledání uvnitř je překvapivě pozitivní, nikde viditelné škody, žádná plíseň, vše se zdá v pořádku. Stojím na suchu, takže se okamžitě dám do práce. Přes zimu jsem si sem poslal všechny potřebné náhradní díly, takže se nemusím ničím zdržovat. Hlavním úkolem je výměna kompletního hnacího ústrojí. Tedy montáž nové převodovky, nové tlumicí spojky, těsnění hřídele, ložiska hřídele, nové hřídele i propelleru. Po 3 dnech mám hotovo, takže ještě obrousit trup, natřít antifouling a jsem připraven. Také zde si musím nechat udělat druhý kontrolní test na covid. Po týdnu práce se vracím na vodu a pluji do blízkého městského přístavu. Jenže mám takový divný pocit, protože nová převodovka opět řadí nespolehlivě. Opět má takové zpoždění před zaskočením rychlosti. 3 dny tedy ještě v přístavu stále vše kontroluji a snažím se i konzultovat tento problém s místními mechaniky. Jenže odpo-

Deštný prales Aljašky

věď je stále stejná: „My tuto převodovku neznáme, my umíme jenom velké hydraulické z rybářských lodí.“ Takže co teď, tady mi stejně nikdo nepomůže a již se zde nechci zdržovat. Potřebuji včas přeplout Aljašský záliv, tak prostě vypluji a nějak to dopadne.

Kodiak je velkým lákadlem pro turisty, protože pozorovat medvědy kodiaky lze pouze zde. Nejlepší způsob, jak se k medvědům přiblížit, je

letět hydroplánem na západní část ostrova. Celý týden jsem kontaktoval několik zdejších leteckých agentur, jenže výsledek byl stále stejný: „Nemáme turisty, takže bys musel platit celé letadlo.“ Jenže štěstí se na mě usmálo s připlutím plachetnice z Havajských ostrovů. Američtí manželé chtějí také vidět medvědy, takže si společně domluvíme výlet letadlem. I počasí jsme naplánovali dobře, takže nejdříve přeletíme skoro celý tento nádherný ostrov a přistaneme

Douglas Harbour

Park Kenai

na velkém jezeře. Stezkou dojdeme k malému vodopádu, kde je vybudovaný umělý tunel, kudy se mohou lososi dostat proti proudu do jezera. Zde pak čekají místní medvědi kodiáci a chytají tuto svoji lahůdku. Je tady asi 15 medvědů, kteří se různě brouzdají řekou a vždy dobře mířenou ranou chytanou lososa do drápů. Je to úchvatná podívaná, jsme od nich max. 20 metrů, občas se nějaký projde směrem k nám, ale absolutně o nás nejeví zájem a věnují se hostině. Pro bezpečnost má náš pilot i pušku a občas ji prý musí použít a vystřelit do vzduchu. Po 3 hodinách této vzrušující podívané se vrátíme severní stranou ostrova zpět a v zátocě se nám ještě poštěstí vidět několik velryb. Večer jsem četl v místních novinách veliký titulek: „Napadení člověka medvědem“. Sportující důchodce chodil 20 let běhat kolem města a nikdy zde medvěda nezahlédl. Dnes ho nějaký napadl, ale naštěstí to přežil a dokázal si telefonem zavolat pomoc. Takže se opravdu jedná o ojedinělé případy.

Je 8. srpna, a já tedy konečně vyplouvám na východ směrem k pevninské Aljašce. První den doplují pouze do poslední zdejší zátoky a celý den se snažím o rybolov. Všude kolem jsou desítky lodí profesionálních rybářů, kteří chytají do sítí, ale i mnoha sportovních rybářů, kteří tahají na svoje pruty jednoho lososa

za druhým. No, a já samozřejmě zase nic. Druhý den přichází severní vítr, jak jinak než o síle 30 kn, takže ve zdejších nepravidelných vlnách se blížím k pevnině. Po 160 mílích zakotvím v národním parku Kanai. Je to veliký fjord a na jeho konci je ledovcový splaz. Zakotvím v bočním rameni a je zde nádherně. Čistá panenská příroda, na modré obloze krouží orel, na skalách odpočívají tuleni. I zde bývá

normálně mnoho vyletních lodí z nedalekého Seewardu, ale dnes je zde jenom jediná. Užívám si tedy tuto samotu v panenské přírodě.

Každé ráno řeším problém s převodovkou a vždy prosím Neptuna, abych tam rychlost dostal, no zatím se to s problémy daří. Pokračuji tedy na motor do zátoky Prince William Sound. To je největší zátoka na Aljašce a zde

Lovící velryby

YachtNet

inzerce

VYBER, OBJEDNEJ, PLACHTI

YACHTNET, RODINNÁ FIRMA JIŽ 22 LET S VÁMI

ZJISTIT VÍCE ►

www.yachtnet.cz

leží město Valdez, kde v roce 1989 havaroval tanker Exxon Valdez, a způsobil tak největší ropnou katastrofu na světě, kdy ropa kontaminovala celý tento obrovský záliv. Já však mám namířeno do zdejších severních fjordů s ledovcovými splazý. Dostat se sem není moc jednoduché, protože se musí motorovat 120 mil, ale stojí to za to. Z vysokých hor je prakticky každé údolí zaplněné ledem a splazů jsem jenom v hlavním College fjordu napočítal 12. Za celý den sem připlula pouze jedna výletní loď, jinak jsem zde naprosto sám, jenom na ledových krách plujících kolem se vyhřívají tuleni a ve vodě kolem dovádějí mořské vydry. Občas zahlédnu vodotrysk z velryby, ale bohužel vždy velmi daleko a zatím se mně nedaří se dostat do jejich těsné blízkosti. Celý den se zde kochám tou nádherou, ale na noc již vyplouvám na jih. Mám příznivou předpověď s bezvětřím, tak se pokusím přemotorovat podél pobřeží na jih. Plout totiž tímto směrem na plachty je téměř nemožné, protože vítr se zde většinou točí z jihu. Po třech dnech motorsailingu se konečně blíží do členité Aljašky plné zátok, fjordů, průlivů, ale také silných proudů. 17. srpna připlouvám do hlavního města Aljašky Juneau. Vyvázat se v přístavu Douglas byl již opravdu horor, protože bez dvou pomocníků na mole bych to nezvládl. Prostě rychlost tam včas nedocvakne, takže bych zabrzdil o sousední loď. No, vše dobře dopadlo a je nejvyšší čas to opět nějak řešit. Takže tedy opět vymontuji převodovku a odešlu do Seattlu na opravu.

Mám tedy spoustu času na prohlídku města i okolí. Juneau je opravdu krásné město a z doby zlatokopů zde zůstalo několik krásných dřevěných domů jako z westernu. S objevem zlata na Klondiku zde totiž bylo založeno první město s přístavem. Lodě ze San Franciska sem vozily tisíce dobrodruhů, kteří odtud pokračovali pěšky přes hory za svým zlatým snem. Později byla z blízkého města Skagway vybudována železnice, která se stala první železniční spojnici na Aljašce. Do dnešní doby zde jako připomínka této dobrodružné doby jezdí historický parní vlak. Jenže letos je všechno jinak, železnice totiž vede do blízké Kanady, která je zavřená, takže vlak nejjezdí. V městě Juneau je situace podobná: obrovský cruisingový terminál zde přijímá i 5 velkých lodí denně. Tito turisté pak zaměstnávají tisíce místních lidí. Dnes je

vše zavřené: agentury na výlety, obchody se suvenýry, restaurace, hotely... Na mnohých visí cedule na prodej nebo k pronájmu, místní ekonomika dostala pořádnou ránu.

Další nepříjemností je počasí, letos abnormálně prší. Za týden je tak 5 dnů deštivých a 2 dny je hezky. Jakmile to tedy jenom trochu jde, vyrážím na treky do okolí. Možnost je zde opravdu mnoho, takže to беру postupně. Při každém vkročení do lesa se ocitnu v pohádkovém deštném pralesě a při vystoupení na vrcholky s výškou kolem 1 000 m se vždy otevře nádherný výhled na okolní fjordy. Dokonale tedy poznám široké okolí a nachodím zde desítky kilometrů panenskou přírodou. Takto zde strávím neuvěřitelných šest týdnů, protože oprava převodovky se kvůli zpožděné dodávce nových dílů neskutečně protahuje. Konečně 29. září mohu namontovat opravenou převodovku a jsem opravdu happy, protože řadí perfektně a zdá se, že mám problém. Ještě téhož dne se odhlásím na celnici, protože zde v USA mohu oficiálně plout pouze jenom mezi celními přístavy. Nahlásím další přístav Ketchikan a se svítáním vyplouvám na jih. Samozřejmě že hned 1. den po kontrole převodovky zjistím, že netěsní gufero na hřídeli, takže bude muset opět ven na opravu (již jsem ji celkem 5x vyndával a opravdu jsem z toho již unavený). Plachtit se zde nedá, takže motoruji širokými kanály i úzkými průlivy, a jakmile zasvítl sluníčko, tak zapluji do bočních fjordů. Jedním z nich je i Endicott Arm, na jehož konci leží další ledovec. Tomu nasvědčuje i velké množství plujících ledů od malinkých až po mnohatusnové kolosy. V odrazu lesklé hladiny mají neuvěřitelné tvary. Plavba zde byla určitě jednou z nejkrásnějších.

Každý den vyplouvám za svítání v 6:30 a pluji do soumraku, který začíná v 18:30 a to se snažím již zakotvit, protože není nic horšího než hledat kotviště za černé tmy. Jednou se mně totiž stalo, že již ve tmě jsem chtěl spustit kotvu a elektrický vrátek prostě nefungoval. V poslední chvíli jsem tedy hodil kotvu do vody ručně a nevěděl, jestli ji pak dokážu vytáhnout. Naštěstí byl jenom volný kontakt na elektromotoru a po půl hodině hledání a oprav bylo vše v pořádku. Ale situace to byla hodně nepříjemná. Celý další den pluji proti větru

Západ slunce nad fjordem

i proudu 1–2 kn, což mě dost brzdí. I proto se blížím k přístavu Petersburg až za soumraku. Do kanálu před přístavem vplouvám za černé tmy, silného deště, mlhy a protiproudu 4,5 kn. Do přístavu je to pouze 1 míle a trvá mi celou hodinu, než se mohu bezpečně vyvázat a odpočinout si. Od sousedních rybářů se dozvím, že zde žije Petr z Čech, takže mu zavolám a domluvíme si na druhý den schůzku. Přišel mě navštívit na loď a byla škoda, že neměl moc času a po půl hodině musel odejít. Žije zde od roku 1986 a pracuje jako svářeč a většinou opravuje lodě rybářů. Těch je zde mnoho, protože Petersburg je největším střediskem rybolovu v této oblasti.

Další dny proplovám krásná ramena fjordů, v jednom opět pozoruji velryby a tentokrát se mi daří k nim přiblížit asi na 50 metrů. Poprvé vidím i jejich výskoky, kdy s otevřenou tlamou se vynoří nad hladinu a přes kostnice filtrují tuny vody od ryb. V zátocce Anan Bay je vybudovaná stezka, která vede k vodopádu. Sem přicházejí medvědi na svoji lososí hostinu. Jenže sezóna je do konce srpna, a to jsou zde i rangeři, kteří dohlížejí na bezpečnost návštěvníků. Dnes je zde tedy zavřeno a nikde nikdo. Přesto se však vydám na stezku, co kdybych náhodou ještě nějakého medvědiho opozdilce uviděl. Na druhou stranu jsem hodně opatrný, abych ho nepotkal za další zatáčkou přímo proti sobě, protože výkaly na stezce svědčí

o jejich přítomnosti. Bohužel, nebo možná i bohudík se žádný neobjevil, ale i tak to byl krásný výlet do deštného pralesa. V podstatě v každé zátocce, kde zakotvím, je neprostupný prales a panensky neporušená příroda.

Dne 7. října připlouvám do města Ketchikan, z Kodiaku to je 1 300 mil. Ketchikan je vstupní branou na Aljašku z jihu a sem vždy připlouvaly lodě z Kanady plné turistů. Jenže letos nepři-

plula žádná a místní terminál zeje prázdnotou. Obchody a restaurace jsou většinou zavřené, ale malebné nábřeží ve westernovém stylu je kouzelné. Zde se musím přihlásit na celnici a zjišťuji podmínky, jak mohu plout do Kanady. Jejich odpověď je jednoduchá: „Kanada je zavřená, musíš plout okolo po oceánu, ale v této době a počasí to tedy nevíme, začínají zimní bouře.“ Získám od nich číslo na celníky v Prince Rupert a zkusím tam volat. Odpověď je stejná, a tak se snažím vysvětlit svoji situaci, že jsem sám a nemohu plout v této době oceánem. Nakonec si celník vyslechne celou moji story o loňské plavbě Northwest Passage i opožděném vyplutí z Kodiaku kvůli letošnímu omezenému cestování. „OK, připluj tedy sem do Port Rupert a odtud musíš volat na centrální kancelář CBSA a uvidíš, jestli ti povolí plout tranzitem přes inside passage. Američtí celníci mi tedy vystaví deklaraci do Kanady a mám pár hodin na prohlídku města. Druhý den musím udělat několik oprav včetně výměny oleje a v pátek 9. října vyplouvám s velkým očekáváním do Kanady.“

Aljaška je obrovská a celou ji dokonale poznat znamená být zde minimálně celou letní sezónou. Já jsem za 2 měsíce viděl mnoho nádherných míst a jsem tomu rád. S loňskou plavbou Grónskem a arktickou Kanadou jsem viděl asi jedno z nejkrásnějších míst naší planety a nikdy na to nezapomenu.

Text a foto Mirek Račan
www.snehurka-yacht.cz

Tuleni